GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ו, 2026
מספר השאלון: 1262
קובץ: תשובות סופיות

# תנ"ך

## שאלון 1262 (אקסטרניים)

## הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.
מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – סיפורי ראשית העולם והאנושות – (2×40) – 80 נקודות
פרק שני – נושאי הבחירה – (1×20) – 20 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
ב. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
ג. הוראות מיוחדות: (1) אין להעתיק את השאלה; יש לכתוב את מספרה בלבד. (2) יש להתרכז בנושא. יש לשים לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.
יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה. כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.
בהצלחה!

כללי המענה במועד זה (קיץ תשפ"ו): במסמך ההנחיות החדשות למענה של קיץ תשפ"ו (תנ"ך כללי, ללא תאריך), בעמוד "תנ"ך אקסטרני ונבחני משנה, 1262, קיץ תשפ"ו (2026)", נכתב "אין שינויים". לכן כללי המענה הם המבנה המודפס: פרק ראשון – שתי השאלות 1–2, ובכל שאלה סעיף א' חובה (25 נקודות) ועוד סעיף אחד מתוך ב'–ג' (15 נקודות) = 80; פרק שני – שאלה אחת מתוך 3–4 (על אהבה וחסד או בין שאול לדוד), כל הסעיפים = 20.
הערה לפתרונות: בציטוטי הפסוקים בפתרונות השם המפורש נכתב בצורת ה' (גם עם אותיות שימוש: וַה', לַה', מֵה'), כמו בשאלון. בשמואל א, פרק כ"ד מספרי הפסוקים הם כמו בשאלון ובמהדורות העבריות (פסוק א' = "וַיַּעַל דָּוִד מִשָּׁם").

## בהצלחה!

# תשובות סופיות

## פרק ראשון – סיפורי ראשית העולם והאנושות

### שאלה 1

**א.** (1) שתי דוגמאות (כל אחת עם פסוק והסבר), למשל: הבדלה ומתן שמות – אלוהים מפריד בין אור לחושך ובין מים למים ומעניק שם לכל תחום ("ויבדל", "ויקרא אלהים לאור יום"), וכך הופך את ה"תהו ובהו" לתחומים מוגדרים; מיון למינים – צמחים ובעלי חיים נבראים "למינהו", כל יצור בקבוצה מוגדרת. אפשר גם: חלוקת הזמן ליום ולילה / ימים ממוספרים. (2) שני אמצעים ספרותיים: תבנית חוזרת (ויאמר אלהים... ויהי כן... וירא אלהים כי טוב... ויהי ערב ויהי בקר יום...) היוצרת קצב קבוע ומדורג; מבנה מקביל של הימים (ימים א'–ג' יוצרים מרחבים, ימים ד'–ו' ממלאים אותם) ומספור רציף של הימים. אפשר גם: מילה מנחה – השורש ב־ד־ל ("ויבדל / מבדיל / להבדיל").

**ב.** (1) שניים מאלה, עם פסוק והסבר: להבדיל בין יום ללילה ולשמש לוח זמנים – "לאתת ולמועדים ולימים ושנים"; להאיר על הארץ; למשול ביום ובלילה. (2) המאורות נבראים ומוצבים בידי אלוהים ("ויעש אלהים", "ויתן אתם אלהים ברקיע"), אינם נקראים בשמם (שמש, ירח) אלא "המאור הגדול / הקטן" – כלי לאור, ותפקידם לשרת את הארץ; הם נבראו רק ביום הרביעי, אחרי האור. לכן אינם אלים אלא נבראים בשירות.

**ג.** (1) האדם ובעלי החיים ניזונים כולם מן הצומח ("את כל עשב זרע", "את כל ירק עשב לאכלה") – אין טורף ונטרף, אין הרג ואין תחרות; לכל יצור מזון שנקבע לו. (2) ישעיהו יא עולה בקנה אחד: זאב עם כבש, "ואריה כבקר יאכל תבן" – שלום בין החיות והטורפים אוכלים צמחים, כמו בבראשית א. בראשית ט מנוגד: "ומוראכם וחתכם" על החיות, ו"כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה" – אכילת בשר ויחסי פחד ושליטה במקום הרמוניה (אם כי באיסור הדם).

### שאלה 2

**א.** (1) התוכנית: לבנות עיר ומגדל "וראשו בשמים" (מלבנים שרופות). המטרה: "ונעשה לנו שם" – תהילה ופרסום לעצמם, ו"פן נפוץ על פני כל הארץ" – להישאר מרוכזים ומאוחדים במקום אחד. (2) בלבול השפה – "ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו": בלי שפה משותפת אין שיתוף פעולה, והבנייה, שנשענה על "שפה אחת" ועל "איש אל רעהו", אינה אפשרית. הפצתם – "ויפץ ה' אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת העיר": קורה בדיוק מה שרצו למנוע, הם אינם יחד, והבנייה נפסקת.

**ב.** (1) בבראשית יא הדוברים הם בני האדם ("ונעשה לנו שם") – שם שאדם עושה לעצמו בכוחו, תהילה והאדרה עצמית באמצעות מפעל "וראשו בשמים". בשמואל ב ז הדובר הוא ה' (בפי נתן) אל דוד ("ועשתי לך שם גדול") – שם שניתן כמתנה וכשכר למי שה' עמו ושנבחר להנהיג את העם. (2) עמדה מנומקת, למשל: מסכים – השאיפה לשם עצמי ולמגדל שראשו בשמים היא יהירות וחציית הגבול בין אדם לאל; ה' מגיב ומונע ("לא יבצר מהם"), והרצון "פן נפוץ" מנוגד לברכה "ומלאו את הארץ". התייחסות לטענה הנגדית: אין חטא מפורש והעונש מתון – אך ההשוואה לדוד מראה שהפסול הוא בדרך (שם שנלקח ולא שם שניתן).

**ג.** (1) "וירד ה' לראת את העיר ואת המגדל" – ה' מתואר כמי שצריך לרדת ממקומו ולראות בעיניו כדי לדעת מה קורה, כלומר כבעל ידיעה מוגבלת וכבעל גוף ומקום; זה סותר את האמונה שה' יודע הכול ונמצא בכל מקום. (2) לפי רש"י ה' לא היה צריך לרדת; הכתוב מתאר אותו כך כדי ללמד שופטים שאין להרשיע נאשם לפני שבודקים בעצמם, רואים ומבינים את המעשה. המסר: לברר את העובדות ממקור ראשון ולהבין לפני שפוסקים – אם ה' היודע הכול "יורד לראות", קל וחומר אדם. בסיפור: ראייה (פסוק ה'), שיקול (פסוק ו') ורק אחר כך עונש.

---

## פרק שני – נושאי הבחירה

---

### שאלה 3

**א.** (1) שלושה מאלה, כל אחד עם פסוק: ייצור טקסטיל ("דרשה צמר ופשתים"), מסחר ("סדין עשתה ותמכר", "כאניות סוחר"), קניית קרקע וחקלאות ("זממה שדה ותקחהו... נטעה כרם"); אפשר גם ניהול משק הבית, צדקה ("כפה פרשה לעני"), הוראת חכמה וחסד. (2) עמדה מנומקת, למשל: הפסוק מסכם ומעריך – לאורך השיר לא הוזכר יופייה אלא מעשיה, ובסוף נאמר במפורש שהחן והיופי חולפים ואינם מעידים על האדם; יראת ה' היא מקור כל מעלותיה (חריצות, נדיבות, "תורת חסד"), ולכן היא שראויה להלל, כפי שמסכם הפסוק האחרון: "ויהללוה בשערים מעשיה".

**ב.** (1) "כי אשת חיל את" בא על מעלותיה המוסריות: החסד לנעמי ועזיבת ארצה ומשפחתה ("הגד הגד לי כל אשר עשית את חמותך..."), החסד "האחרון" – שבחרה בגואל מן המשפחה ולא "ללכת אחרי הבחורים", וגם חריצותה ("מאז הבקר ועד עתה"); כל העיר יודעת זאת, כמו ההלל "בשערים" במשלי. (2) דוגמה אחת מוסברת, למשל: בגורן, כשבעז נבהל, רות עונה "ופרשת כנפך על אמתך כי גאל אתה" – היא מזהה את עצמה בענווה והופכת מפגש לילי עמום לבקשה מכובדת של גאולה ונישואין, ומזכירה לבעז את חובתו כגואל. אפשר גם: בקשת הרשות ללקט ("אלקטה נא") או שאלתה "מדוע מצאתי חן בעיניך".

## שאלה 4

**א.** דוגמה מוסברת, למשל: דוד יוצא מן המערה ומשתמש בכנף המעיל כראיה פומבית – "ראה גם ראה את כנף מעילך בידי... ולא הרגתיך דע וראה כי אין בידי רעה ופשע" – כדי להפריך את הטענה "הנה דוד מבקש רעתך", לנקות את שמו לפני שאול ואנשיו ולהביא להפסקת הרדיפה ("אחרי מי אתה רדף"). אפשר גם: ההגנה על מעמד "משיח ה'" ("כי משיח ה' הוא") משרתת את דוד, שנמשח בעצמו ועתיד למלוך – תקדים שמגן על מלכותו ועל הלגיטימיות שלו בעם.

**ב.** דוגמה מוסברת, למשל: "ויך לב דוד אתו על אשר כרת את כנף אשר לשאול" – ייסורי מצפון במערה, בלי קהל ולפני ששאול יודע דבר, אפילו על פגיעה קלה בכבוד המלך; ומיד "חלילה לי מה' אם אעשה את הדבר הזה לאדני למשיח ה' לשלח ידי בו" – עיקרון מוסרי־דתי של קדושת משיח ה', שבגללו דוד מוותר על הזדמנות ועוצר את אנשיו. אפשר גם: "ישפט ה' ביני ובינך... וידי לא תהיה בך" – דוד משאיר את הדין לה' ומסרב לנקום בעצמו.

כל הבגרויות בתנ"ך עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/tanach